

ALMANYA AVRUPA'NIN HASTA ADAMI MI?

OĞUZHAN ALAGÖZ¹

ARALIK 2024

GİRİŞ:

The Economist, 17 Ağustos 2023 tarihli "Is Germany once again the sick man of Europe?" yazısında Almanya'nın Avrupa'nın hasta adamı olmaya başladığını söyleyerek, ülkenin finansal durumuna dikkat çekti². Bir zamanlar Avrupa'nın sanayi devi olarak gösterilen Almanya, yüksek enerji maliyetleri ve otomotivde artan rekabet sebebiyle son iki yıldır güç kaybetmekte. Deutsche Bundesbank'ın 2025 tahminlerine göre ülke önümüzdeki yıl yalnızca %0.1 büyüme kaydedecek.³ Geçtiğimiz günlerde Almanya Federal Meclisi'nde yapılan oylamada Başbakan Scholz güven oyunu alamadı ve hükümet düştü.

Scholz hükümeti, 2021'in Aralık ayında göreve geldiğinde, ülkesi için yeşil bir sanayi devrimi başlatma sözü vermişti. Ancak üç ay sonra Rusya'nın Ukrayna'ya savaş ilan etmesiyle bu planlar raydan çıktı ve Berlin'i büyük bir enerji kriziyle baş başa bıraktı.

Almanya artan enerji maliyetlerini düşürüp, eski ivmesini yakalayabilecek mi?

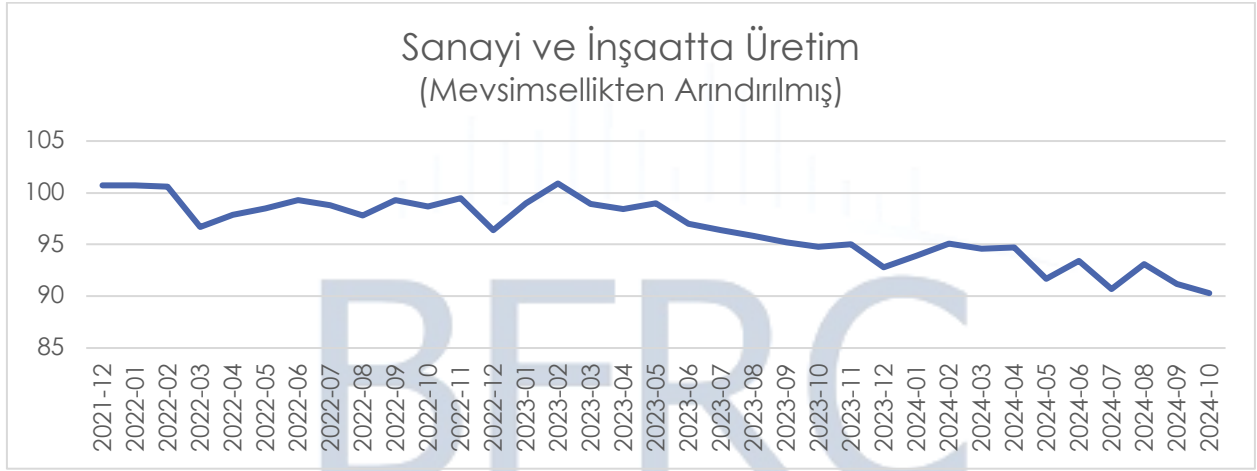
¹ Oğuzhan Alagöz BAU Ekonomi ikinci sınıf öğrencisidir.

² https://www.economist.com/leaders/2023/08/17/is-germany-once-again-the-sick-man-of-europe?utm_medium=cpc.adword.pd&utm_source=google&ppccampaignID=18151738051&p_cadID=&utm_campaign=a.22brand_pmax&utm_content=conversion.direct-response.anonymous&gclid=CjwKCAiA34S7BhAtEiwACZzv4ZjbRliUDleb9n-ZlxPQCK37vMZl9tj2gej6uPZPhjvLyAD0zotRWhoCZSoQAvD_BwE

³ <https://www.bundesbank.de/en/press/press-releases/the-bundesbank-s-forecast-for-germany-economy-struggling-with-persistent-headwinds-947562>

ÜRETİMDE DÜŞÜŞ

Deutsche Bundesbank'ın verilerine göre, Scholz'ün iktidara geldiği günden bugüne üretimde %10 kayıp gözlemlendi. Şubat 2022'de Putin'in ilanı ile başlayan Ukrayna-Rusya savaşına kadar yerinde seyreden toplam reel sanayi ve inşaat üretimi, savaşın ilk ayında %4 düştü. Şubat 2023'e kadarki dalgalanmanın ardından tekrar savaş öncesi üretim seviyesi yakalanmış olsa da istikrar sağlanamadı ve bu tarihten itibaren dalgalı bir düşüş süreci başladı. Zaman zaman çıkışlar görülsede bu çözümler süreklilik sağlayamadı ve bu durum Scholz hükümetinin sonunu getirdi.

Kaynak: Bundesbank

Rusya-Ukrayna krizine ek olarak ABD seçimlerinin de Avrupa'ya olan etkilerinden korkuluyor. Donald Trump'ın yeniden başkan seçilmesinin ardından Financial Times'a konuşan Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü Başkanı Moritz Schularick bu durumu Almanya'nın en zorlu ekonomik döneminin bir başlangıcı olarak nitelendiriyor.⁴ Almanya'nın büyük bir dış ticaret ve güvenlik sıkıntısıyla karşı karşıya olduğunu belirten Schularick, Trump zaferinin Avrupa'daki büyüme üstünde daha fazla baskı yaratacağını söylüyor.

Suriye'de muhaliflerin Şam'ı ele geçirmesinin ardından Almanya'da bulunan Suriyeli sığınmacılar, hükümetin beklentilerinin aksine ülkelerine geri dönmemekte.⁵ Ekim ayında sığınmacılara yaptığı yardımı kısma kararı alan Almanya, bugün sığınmacı başına aylık 397€ yardım yapıyor. Ek olarak, sığınmacıları geri dönmeye teşvik olarak Saksonya-Anhalt eyaletinde başlatılan uygulamayla sığınmacı başına 1000€ destek sağlanıyor.⁶ Fakat görünüşe göre bu teşvik yeterince etkili olmuyor.

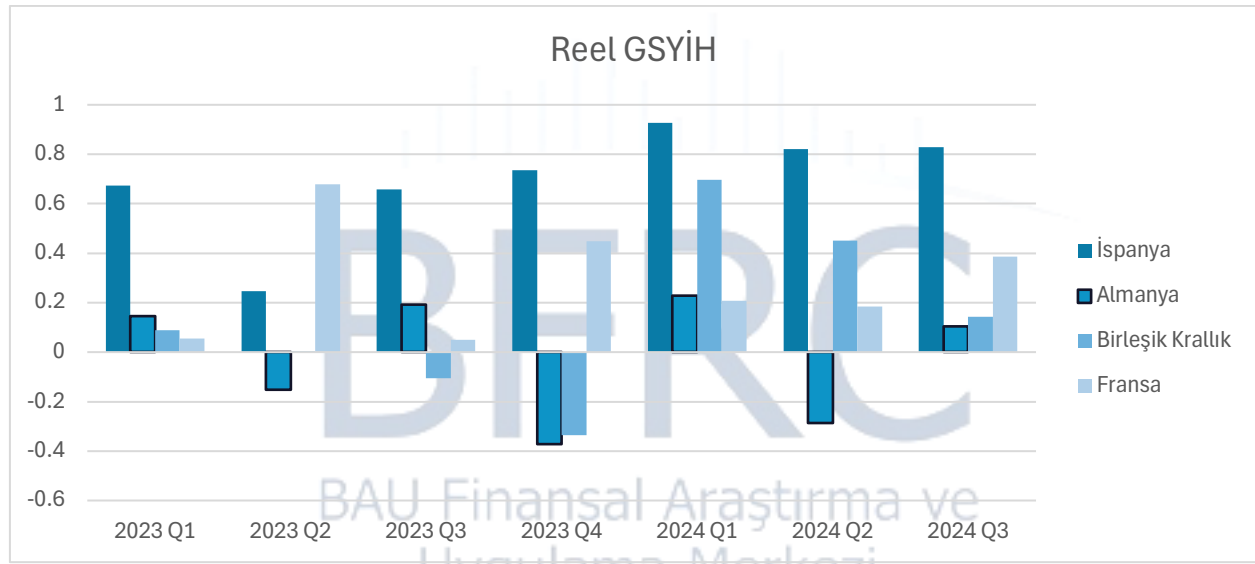
⁴ <https://www.ft.com/content/002fe4ce-14f3-44b5-a617-6015d0c3e11d#post-f5e26c11-6eaa-4c7b-9bb0-e3a56a1ff718>

⁵ <https://www.ft.com/content/99041cd9-a515-4774-a9d3-e0f889075927>

⁶ <https://www.bild.de/politik/inland/sachsen-anhalt-zahlt-1000-euro-fuer-freiwillige-ausreise-von-syrern-6762c8515e379a528f6dcd57>

AVRUPA'DA LİDERLİK TEHLİKEDE:

Almanya'nın ekonomik performansının oldukça dalgalı bir seyirde olduğunu aşağıdaki grafikte görebiliriz. Bu dalgalı seyir yer yer negatif büyüme oranları da göstermekte. Diğer Avrupa ülkelerinin görece daha stabil büyüme oranlarına sahip olması nedeniyle Almanya'nın Avrupa içerisindeki iktisadi liderliği tehdit altında. Scholz'e göre yaşanan bu krizin çözümü asgari ücreti yükseltip, gıdadaki vergileri düşürmekten geçiyordu. Fakat muhalefet aynı düşüncede değil. Bruegel'deki yazısında Prof. Dr. Guntram Wolff radikal bir değişimin yaşanması gerektiğini vurgulayarak artık ucuz enerji ve Çin'e dayalı ihracat döneminin sona erdiğini söylüyor.

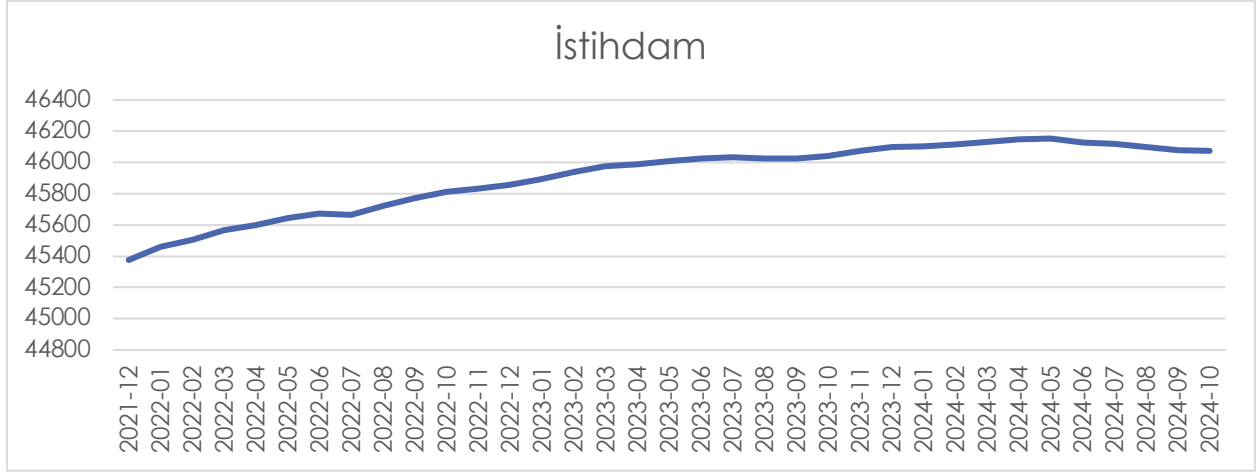

Kaynak: OECD

İŞGÜCÜNDE DÜŞÜŞ

Üretimde yaşanan gerileme son dönemde işten çıkarmalara da sebep olmakta. Deutsche Bundesbank verilerine göre 2024 ortalarına kadar düzenli artan bir istihdam varken, yılın üçüncü ve dördüncü çeyreğinde azalan üretimin faturasının işçilere kesildiğini görüyoruz. Öyle ki Volkswagen'ın Almanya'da üç fabrikayı kapatma kararının ardından yaklaşık 30.000 çalışan işsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya.⁷ Aldığı göçlerin de sayesinde genç nüfus oranı açısından Avrupa ortalamasının üstünde olan Almanya, şimdilik bu fırsatı verimli kullanamıyor.

⁷ <https://www.euronews.com/business/2024/09/20/volkswagen-denies-plans-to-cut-30000-staff-from-its-workforce>

Kaynak: Bundesbank

ÇIKARIMLAR:

Almanya her ne kadar ekonomik ve politik olarak zor bir dönemden geçiyor olsa da bunları aşabilecek reflekslere sahip. Değişen enerji ve otomotiv sektörüne ayak uydurmakta zorluk çekse de hala oldukça prestijli markaları ve görece genç bir nüfusu bünyesinde barındırıyor. Elindeki olanakları yeniden faydalı şekilde kullanması için ise bazı radikal değişikliklere gitmesi gerekiyor.

Trump'ın önümüzdeki günlerde başkanlık koltuğuna oturmasıyla Avrupa'da neler değişecek göreceğiz. Fakat görünüşe göre Almanya'yı yine zorlu bir dönem bekliyor. Sığınmacıların ülkelerine dönmeyişi, hükümetin devrilmesi, Rusya'yla yaşanan güvenlik krizi, enerji fiyatlarının yükselmesi ve otomotivde Çin'le olan rekabetin artması gibi birçok sorun uzun dönem ülkenin gündemini meşgul edecek. 23 Şubat 2025'te yapılacak seçimin ardından gelecek hükümeti zorlu sınav bekliyor.

KAYNAKLAR:

1. <https://www.bundesbank.de/de>
2. <https://www.oecd.org/en/data/indicators.html?orderBy=mostRelevant&page=0>
3. <https://www.ft.com>
4. <https://www.bild.de>
5. <https://www.economist.com>
6. <https://tr.euronews.com>
7. <https://ec.europa.eu/eurostat>